

Jerzy Gąsowski, Ewa Marczak

Podebłocie, gm. Trojanów, woj. siedleckie. Stanowisko 3 - osada

Informator Archeologiczny : badania 20, 155-156

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wał. Lita, szarobrazowa warstwa zbutwiałych szczątków organicznych zmieszana z wiórami drzewnymi zalegała na całej powierzchni wykopu. W niej znajdowały się belki i kawałki drewna o szerokości kilkunastu centymetrów, tworzących regularny układ zgodny z kierunkiem przebiegu wału. W części zewnętrznej wykopu od grodziska pod wyżej wymienioną warstwą pojawił się calec, w postaci piasku z mułem. Na tym poziomie eksplorację wykopu przerwano.

Badania będą kontynuowane.

PIOTRÓW, gm. Zadzim
woj. sieradzkie
Stanowisko 12

patrz
okres halzacki

PŁOCK - Podolszyce-Południe
Stanowisko 1

Muzeum Mazowieckie
w Płocku

Badania prowadził mgr Tomasz Korđala. Finansował WKZ w Płocku. Trzeci sezon badań. Cmentarzisko wczesnośredniowieczne /schyłek XI - 1 połowa XII w./

Kontynuowano badania ratownicze stanowiska zagrożonego przez budowę osiedla mieszkaniowego "Podolszyce-Południe". Przebadano obszar o powierzchni 230 m², co umożliwiło uchwycenie południowej granicy cmentarzyska. Odkryto 14 grobów wczesnośredniowiecznych, w tym 2 dziecięce, w układzie rządowym na osi N-S /kolejne numery 55-68/. Jamy grobowe nie zawierały obudów kamiennych, w 5 z nich natomiast stwierdzono ślady trumien drewnianych skonstruowanych bez użycia gwoździ. Nietypowym okazał się pochówek nr 65 zawierający szkielet pozbawiony czaszki oraz grot włóczni, okucia żelazne małego naczynia wiaderkowego i nóż.

Większość pozostałych inwentarzy grobowych tradycyjnie stanowiły nożyki zawieszane na pasku oraz kabłączki skroniowe wykonane z mosiądzu, srebra, cynku i cyny. Mosiężne kabłączki skroniowe wraz z dwoma również mosiężnymi okuciami pasa, definitywnie potwierdziły zaobserwowany już w latach poprzednich fakt częstego występowania zabytków z tego surowca na cmentarzysku podolszyskim. Na uwagę zasługuje również kolejny import w postaci prześlika z różowego żupka wołyńskiego i jako nowość na osławianym stanowisku - igła żelazna.

Materiał zabytkowy i dokumentację badań złożono w Muzeum Mazowieckim w Płocku.

Badania zakończono.

PODEBŁOCIE, gm. Trojanów
woj. siedleckie
Stanowisko 3 - osada

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził prof. dr hab. Jerzy Gąsowski wraz z mgr Ewą Marczak /autorka sprawozdania/. Finansowano z programu międzyresortowego "Misja". Drugi sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /VII-XI w./.

Prace koncentrowały się w południowo-wschodniej części osady położonej na zachód od wczesnośredniowiecznego grodziska. Celem badań było lepsze poznanie charakteru zabudowy i funkcji osady przyrodowej oraz uściślenie jej chronologii.

Wytoczono 5 wykopów o łącznej powierzchni 371 m². W wyniku przeprowadzonych prac stwierdzono występowanie dużej ilości zabytków krzemianych datowanych wstępnie na okres od górnego paleolitu po późną epokę brązu i nielicznych fragmentów ceramiki starożytnej we wczesnośredniowiecznej warstwie kulturowej. Odkryto 13 obiektów o układzie przestrzannym datowanych na okres wczesnego średniowiecza, w tym:

- całą ziemiankę mieszkalną /obiekt 4/ o wymiarach 4 x 5 m, większości około 2 m z dobrze zachowanym glinianym piecem /średnicy około 5 m, wysokości 40-50 cm/ w północno-wschodnim na-

rożniku obiektu i z fragmentami konstrukcji drewnianych zachodniej ściany ziemianki.

- 3 półziemianki: obiekt 5 - narożnik półziemianki o wymiarach 2 x 3 m, głębokości 30-40 cm ze śladami konstrukcji drewnianych.
- Obiekt 8 - owalny obiekt o wymiarach około 3 x 2 m ze śladami paleniska w północnej części obiektu i z pozostałościami konstrukcji drewnianych ścian.
- Obiekt 10 - fragment półziemianki o wymiarach około 2 x 3 m z resztkami glinianego pieca w zachodniej części obiektu.
- 1 kamienne palenisko o wymiarach około 1 x 1 m; 7 obiektów o nie ustalonej funkcji; 1 wkop nowożytny.

Spośród zabytków ruchomych ilościowo przeważa ceramika /ponad 2000 fragmentów/. Znalezione fragmenty naczyń charakteryzują się jednolitą technologią produkcji /przeważają naczyrnia obtaczane/, występowaniem gruboziarnistego tłucznia, jako domieszki schudzającej oraz oryginalną ornamentyką specyficzną dla tego stanowiska /poza ornamentem falistym i siłkowym występuje wyciskany ornament w kształcie "słódca"/.

Znaleziono również szereg zabytków codziennego użytku, tj. 10 żelaznych noży, 2 okucia, 2 żelazne groty tulejkowate, 1 żelazny haczyk, 1 fragment żelaznego sierpa, 1 żelazna sprzączka, 7 glinianych przesłików, 6 kamiennych osełek, 1 kościana dłuto.

Rewelacją było odkrycie 3 różnych fragmentów z gliny /tabliczek // z nieodczytanymi jeszcze znakami zagadkowego pisma. Znaleziska te pochodzą z obiektów: 8, 10, 13 /zabytki są w trakcie opracowywania/. Natrafiono na małą ilość kości zwierzęcych. Na podstawie przeprowadzonych prac ustalono chronologię osady na VII-XI w.

Materiały znajdują się w IA UM.

Prace będą kontynuowane.

PODŁĘŻE, gm.Niepołomice
woj. krakowskie

patrz
epoka brązu

PROBOSZCZOWICE, gm.Stara Biała
woj. świętokrzyskie
Stanowisko 2

Muzeum Mazowieckie
Konservator Zabytków Archeologicznych
w Płocku

Badania prowadził mgr Jacek Wysocki. Finansował NKE w Płocku. Pierwszy sezon badań. Osada przygrodzowa, wczesne średniowiecze.

Badania miały charakter ratowniczy. Zespół wczesnośredniowieczny w Proboszczewicach, szeroko znany i często publikowany w literaturze archeologicznej /zdjęcia lotnicze/, nie był dotychczas poddany szczegółowym badaniom. Jedyne badania prowadzone były przez M.Szymańskiego w 1965 r. w ramach archeologicznego atlasu Polski. Były to badania sondażowe majdanu grodziska, które pozwoliły wyróżnić dwie fazy chronologiczne. Grodzisko istniejące w obecnej formie zostało wydatowane na XI w., wyróżniono również pojedyncze fragmenty ceramiki starszej, z VI-VIII w. bez kontaktu kulturowego.

W sezonie 1986 założono dwa wykopy na północnym i zachodnim skraju podgrodzia.

Wykop 1 założono w północnej części osady w taki sposób, aby przeciąć uwarstwienia pozostałości wału podgrodzia oraz rozpoznać teren przylegający doń od północy i południa. Wykop założono po linii N-S, długość 20 m, szerokość 2 m. Wał w miejscu lokalizacji wykopu zachował się szczątkowo. Na poziomie pierwotnego humusu, nie zawierającego pozostałości kulturowych, zarejestrowano warstwę nasypu wału o miąższości około 0,1 m, szerokość wału u podstawy wynosiła około 6 m. Nie udało się uchwycić ewentualnych śladów konstrukcji drewnianych wału. Wał licowany był warstwą gliny, która po zaprzestaniu funkcjonowania obiektu spłynęła do jego podnóża. Od strony północnej do wału przylegał rów szerokości około 6 m i głębokości do 1,25 m,